در آیینه اخبار

تجلیل از چهره برجسته قرآنی در حرم حضرت معصومه علیهاالسلام

با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین سعیدی تولیت آستان مقدس کریمه اهل‌بیت علیهاالسلام از حجت‌الاسلام والمسلمین ربانی خراسانی تجلیل شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، مراسم تجلیل از چهره برجسته قرآنی حجت‌الاسلام والمسلمین ربانی خراسانی، ۲۲ خرداد در آیین ترتیل‌خوانی عمومی حرم مطهر با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحمد سعیدی، تولیت آستان مقدس کریمه اهل‌بیت علیهاالسلام و جمعی از معاونان و مدیران آستان مقدس در سالن محراب حرم مطهر برگزار شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین سعیدی در این مراسم با اشاره به این‌که تجلیل‌های بسیاری در عرصه قرآنی صورت گرفته است، اظهار داشت: حجت‌الاسلام والمسلمین ربانی خراسانی در عرصه ترویج معارف قرآنی از اهتمام خاصی برخوردار است. حجت‌الاسلام والمسلمین ربانی خراسانی هم در این مراسم به فعالیت‌های قرآنی خود اشاره و خاطرنشان کرد: سرکشی از کلاس‌های تابستانه شهرستان‌ها و حضور در کشورهای غرب آفریقا در ترویج معارف قرآنی بسیار مؤثر بود که توانستیم به لطف خداوند موفق عمل کنیم.

دبیر ستاد همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش

حدود ۳ هزار طلبه و روحانی در آموزش و پرورش شاغل هستند

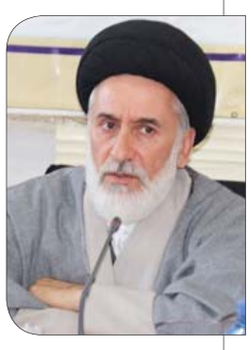

دبیر ستاد همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش از اشتغال حدود ۳ هزار طلبه و روحانی در آموزش و پرورش به‌صورت استخدامی خبر داد.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی در گفت‌وگو با خبرنگار خبرگزاری، به اهداف، طرح‌ها و برنامه‌های ستاد همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش اشاره کرد و اظهار داشت: ما برای فصل تابستان امسال چند برنامه مهم داریم از جمله این‌که مرحله دوم طرح «تربیت مدرسان ویژه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش» را در همین روزهای آغازین تابستان در شهر مقدس قم اجرایی می‌کنیم که در این دوره ۸۰ نفر از مدرسان سراسر کشور شرکت می‌کنند. وی با اشاره به اجرای طرح «آموزش و توجیه طلاب سرباز در آموزش و پرورش» ابراز داشت: در سال تحصیل گذشته حدود ۳۰۰ نفر از طلاب در قالب این طرح در آموزش و پرورش مشغول به خدمت شدند و در سال تحصیلی ۹۸ – ۹۷ نیز سهمیه جذب ما حدود ۵۰۰ نفر است.

مشاور عالی وزیر آموزش و پرورش با بیان این‌که در حال حاضر حدود سه‌هزار طلبه و روحانی در آموزش و پرورش استخدام هستند، گفت: از دو سال قبل دوره‌های آموزشی ویژه طلاب و روحانیون شاغل در آموزش و پرورش به‌صورت متمرکز با مدیریت ستادی برگزار می‌شود که تابستان امسال نیز این برنامه ادامه خواهد داشت. دبیر ستاد همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش افزود: جدای از این افراد، دوره‌های آموزشی خاص طلاب فعال در آموزش و پرورش ـ مبلغان و مشاور دینی اعزامی به مدارس ـ برای همه استان‌های کشور به‌صورت متمرکز و مجزا در تابستان امسال اجرا می‌گردد.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی در بخش دیگری از سخنان خود به اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های پژوهشی این ستاد در فصل تابستان اشاره کرد و افزود: یکی از برنامه‌های مهم که با دستور ویژه آیت‌الله اعرافی در حال اجراست، ناظر به برش برنامه پنج‌ساله حوزه‌های علمیه در ارتباط با آموزش و پرورش است که امیدواریم نقشه راه جامع و کاملی در اختیارمان قرار گیرد.

عضو هیأت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی مطرح کرد

صنعت بانکداری در ایران و چهار چالش پیش‌رو

حجت‌الاسلام والمسلمین موسویان گفت: واقعاً زیبنده نظام جمهوری اسلامی ایران نیست که بعداز حدود ۳۴ سال از اجرای قانون عملیات بانکی بدون ربا، هم‌چنان نظام بانکی ما متهم به ربوی و غیرشرعی حتی از طرف بزرگان دین باشد.

به گزارش شبکه اجتهاد، چندی قبل در دیدار جمعی از استادان، نخبگان و پژوهشگران دانشگاه‌ها با رهبر معظم انقلاب، ۱۳ تن از اساتید در مورد موضوعات تخصصی مختلف به بیان دیدگاه‌ها و نظرات خود پرداختند. حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعباس موسویان عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی نیز به ارائه دیدگاه‌های خود در مورد مباحث نظام مالی و اقتصادی اسلام پرداخت و گفت: اگر ما بخواهیم نظام مالی اسلام را در جامعه نهادینه کنیم باید طوری عمل کنیم که بتواند از فقیرترین افراد جامعه گرفته تا اقشار آسیب‌پذیر جامعه، طبقه متوسط، فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاری‌های کلان اقتصادی را تحت پوشش قرار دهد. با مراجعه به آموزه‌های اسلام مشاهده می‌کنیم که به زیبایی برای همه این‌ها، راه‌حل‌ها و راهکارهایی اندیشیده و تدبیر شده است، منتها به‌روز کردن و عملیاتی کردن این‌ها متناسب با شرایط امروز جامعه، می‌تواند آن شیرینی و حلاوت در دین اسلام را برای جامعه دوچندان کند. من به‌عنوان مثال چند نهادی که در این راستا وجود دارد و تا حدودی توانسته کارهایی را انجام دهد، ولی در نیمه‌ی راه هستند و باید با پشتیبانی دانشگاه‌ها، حوزه‌ها و بدنه اجرایی کشور، آن‌ها را نهایی کنیم را عرض می‌کنم:

■ **۱- نهاد کمیته امداد امام خمینی رحمه‌الله**

اگر از پایین و اقشار آسیب‌پذیر جامعه شروع کنم، مهم‌ترین تحولی که بعداز انقلاب رخ داد، تأسیس کمیته امداد امام خمینی رحمه‌الله بود که انصافاً به زیبایی توانست آن حداقل دغدغه‌های معیشت مردم را پوشش دهد. اشکالات زیادی می‌شود بر این نهاد گرفت و چه بسا با مطالعات علمی بشود سطح این نهاد مردمی را ارتقا بخشید و دو چندان کرد، اما امروز توانسته است یک مرجع و محل مورد اعتمادی برای فقرا و نیازمندان باشد و هم‌چنین توانسته است که خیلی از اقشار آسیب‌پذیر جامعه را به حد رفاه برساند و تبدیل به افراد شاغل و کارآمد کند، به‌گونه‌ای که بخش مهمی از حامیان و کارکنان کمیته امداد کسانی هستند که زمانی مددجوی این کمیته بودند. بی‌شک اگر حوزه‌ها و دانشگاه‌ها حمایت کنند و مدل‌های کارآمدتری را در اختیار چنین نهادهایی قرار بدهند، قطعاً از این مقدار هم، ارتقا بالاتری خواهد یافت.

■ **۲- نهاد قرض‌الحسنه**

نهاد دیگری که برای یک قشر بالاتر در دین اسلام تدبیر شده است، نهاد قرض‌الحسنه است. نهاد قرض‌الحسنه می‌تواند نیازهای تأمین مالی افرادی که نمی‌توانند سود بپردازند، اما می‌توانند اصل مال قرض گرفته شده را برگردانند را برآورده سازد. خوشبختانه بعداز انقلاب، فرهنگ قرض‌الحسنه در شکل و قالب‌های گسترده‌ای هم‌چون قرض‌الحسنه مساجد، قرض‌الحسنه ادارات، صنفی و خانگی گسترش یافت و به تدریج به سیستم بانکی راه پیدا کرد و در نهایت با تأسیس بانک‌های تخصصی قرض‌الحسنه گام‌های بزرگی در این زمینه برداشته شد. کم‌تر افرادی از جامعه ما هستند که چندین بار از برکات این نهاد مقدس اسلامی بهره‌مند نشده باشند. منتها در این‌جا هم یک‌سری مشکلات و موانعی چه در فضای قانونی و چه در فضای مدل‌سازی و عملیاتی وجود دارد که به نظر می‌رسد، اگر نهادهای دانشگاهی و حوزوی و بدنه اجرایی کشور دست به‌دست هم بدهند، و با مطالعه تجربه و دانش بشری بتوانند، مدل‌های عملیاتی به‌روزتری را ارائه بدهند، خیلی از مشکلات و موانع این نهاد برطرف می‌شود.

■ **۳- بانکداری بدون ربا**

در یک گام بالاتر و در بحث تأمین مالی فعالان و بنگاه‌های اقتصادی، ما با نهاد بانکداری بدون ربا مواجه هستیم. همان‌طور که مستحضرید در کنار تحریم ربا در دین اسلام، اسلام قراردادها و نهادهای مختلف انتفاعی را مثل قرارداد بیع، اجاره و قراردادهای واسطه‌گری مثل وکالت، مشارکت و مضاربه را تأیید کرده است و بر اساس این‌ها ما می‌توانیم نهادها و سازمان‌هایی را طراحی کنیم تا افرادی را که به‌دنبال کسب سود هستند، بتوانند از سرمایه‌های نقدی خود استفاده کنند. گرچه ما از سال ۱۳۶۲ شاهد قانون عملیاتی بانکداری بدون ربا هستیم اما در مقام اجرا به جهت این‌که مطالعات علمی لازم و مستمری در این زمینه صورت نگرفته است. به همین جهت ما مواجه با چالش‌های جدی در صنعت بانکداری هستیم که چهار چالش را به‌صورت فهرست‌وار خدمت شما عرض می‌کنم:

۱.چالش‌های شرعی: واقعاً زیبنده نظام جمهوری اسلامی ایران نیست که بعداز حدود ۳۴ سال از اجرای قانون عملیاتی بانکی بدون ربا، هم‌چنان نظام بانکی ما متهم به ربوی و غیرشرعی باشد؛ به‌گونه‌ای که حتی از طرف بزرگان دین متهم بشود. در حالی‌که با مطالعات علمی که توسط دانشگاهیان عزیز، اساتید حوزه انجام گرفته است می‌توان این چالش را خیلی راحت برطرف کرد. طرحی که در کمیسیون اقتصادی مجلس تهیه شده با همین رویکرد فراهم شده که بزرگانی هم در مجلس قبلی و هم در مجلس جدید، تلاش زیادی برای آن نمودند. تقاضای من این است که با مساعدت و جلو انداختن این طرح بتوانند این لکه‌ای را که واقعاً زیبنده نظام جمهوری اسلامی ایران نیست، از صنعت بانکداری بزدایند.

۲. چالش اقتصاد واقعی: مطالعات زیادی در مورد بحث «در خدمت اقتصاد واقعی بودن صنعت بانکداری» صورت گرفته است، ولی صنعت بانکداری ما هنوز نتوانسته است دریچه خودش را برای چگونگی قرار گرفتن یک بانک در خدمت اقتصاد واقعی باز کند. طرح‌ها و پروژه‌های علمی زیادی در دانشگاه‌ها تاکنون کار شده است و اساتید مختلفی هم در دانشکده‌های اقتصاد کار کرده‌اند که در صورت توجه به این تلاش‌ها می‌توان کمک فراوانی به صنعت بانکداری کشور عرضه داشت.

۳. چالش سوم بحث عدالت است: هنوز ما آن عدالتی را که باید از نظام بانکی در تخصیص منابع و در تعیین نرخ‌های سود عادلانه انتظار داشته باشیم را مشاهده نکرده‌ایم و این در حالی است که راهکارهای علمی خوبی وجود دارد.

۴. و چالش چهارم مطالبات غیرجاری: این چالش نیز زیبنده کشور اسلامی نیست. متأسفانه در هر آمار و گزارش جهانی که می‌خوانیم، می‌بینیم که کشور ایران در مطالبات معوق با حدود ۱۳ تا ۱۴ درصد، رده اول در دنیا را دارد؛ در حالی‌که متوسط جهانی، پایین‌تر از ۵/۲ الی ۳ درصد است.

رئیس پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

آثار منفی ربا بر اثرگذاری زکات

حجت‌الاسلام والمسلمین نظری اظهار کرد: اکنون تعداد فقرا بسیار بیشتر از میزان زکاتی است که پرداخت می‌شود و یکی از دلایل چنین وضعیتی این است که مکانیزم‌های رفع فقر، از جمله حذف ربا را به خوبی به کار نگرفته‌ایم.

به گزارش شبکه اجتهاد، حجت‌الاسلام والمسلمین حسن نظری رئیس پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و عضو کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار، به بیان نکاتی درباره اهمیت زکات و زکات فطره و نقش آن در فقرزدایی و بهبود وضعیت اقتصادی جامعه اسلامی پرداخت و گفت: زکات فطره در حد خود، تأثیر بسیاری بر رفع فقر و کمک به حل مشکلات قشر فقیر جامعه دارد و تفاوت اصلی آن با زکات متعارف هم در این است که زکات متعارف، موارد خاصی را شامل می‌شود، اما در این‌جا، زکات به درآمد افراد یا محصولات خاصی معطوف نیست.

■ **تفاوت زکات فطره و زکات متعارف**

وی ادامه داد: هرکسی که واجد شرایط و توان پرداخت زکات فطره را داشته باشد، بایستی این زکات را پرداخت کند و در مجموع، از جهت این‌که به افراد خانواده تعلق می‌گیرد، نسبت به زکات متعارف، بسیار گسترده‌تر است. از سوی دیگر تفاوت مهم‌تر این دو این است که ویژگی مهم زکات فطره این است که باید به افراد فقیر و کسانی‌که سطح معیشت پائینی دارند پرداخت شود؛ در حالی‌که زکات متعارف را می‌توان به افراد غیرفقیر هم داد و یا برای کارهای عام‌المنفعه استفاده کرد.

■ **فلسفه زکات فطره در اقتصاد اسلامی**

رئیس پژوهشگاه حوزه و دانشگاه درباره فلسفه و جایگاه زکات فطره در اقتصاد اسلامی عنوان کرد: در اقتصاد اسلامی باید زکات فطره را در کنار فاکتورهای دیگر چون زکات بر مال، خمس و وقف در نظر گرفت که همزمان با یکدیگر تأثیرات خود را بر اقتصاد جامعه اسلامی خواهند گذاشت.

این پژوهشگر اقتصاد اسلامی ادامه داد: البته در بحث فقهی، زکات فطره، کاری با زکات مال، خمس یا صدقات ندارد، اما چون پشت آن الزام وجود دارد، تأثیرات اقتصادی آن در جامعه به عنوان یکی از ویژگی‌های اقتصاد اسلامی هم نمایان خواهد شد.

عضو کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار تأکید کرد: ما باید همه موارد خمس، زکات و وقف را یک‌جا در نظر داشته باشیم که در اقتصاد اسلامی، اگر این چند متغیر در کنار هم قرار بگیرند، آن‌گاه در کاهش فقر تأثیرگذار خواهند بود.

■ **آثار منفی ربا بر اثرگذاری زکات در جامعه**

وی افزود: وقف در دیگر مکاتب هم وجود دارد، اما زکات مال، خمس و زکات فطره، مختص دین مبین اسلام است. اقدامی همانند پرداخت زکات فطره، بخش عمومی را تقویت خواهد کرد و این هم اقدامی در راستای رفع فقر است. از سوی دیگر برای عملکرد مؤثرتر زکات در جامعه، باید مسئله بسیار مهم حذف ربا از نظام بانکی را هم در نظر بگیریم؛ چراکه ما با اقتصاد پولی مواجه هستیم و حذف ربا، بیشترین تأثیر در رفع فقر در جامعه دارد.

بنابراین تأثیر حذف ربا از نظام بانکی، تأثیر بسیار بیشتری از زکات فطره در رفع فقر دارد، اما متأسفانه ساختارهای بانکی ما هنوز براساس آن‌چه که شریعت در نظر دارد، عمل نمی‌کند و امیدواریم که این شرایط تغییر پیدا کند.

■ **مکانیزم‌های رفع فقر را به خوبی به‌کار نگرفته‌ایم**

این پژوهشگر اقتصاد اسلامی تصریح کرد: نظام بانکی می‌تواند مکانیزم عملکرد خود را به گونه‌ای تنظیم کند که شاهد رفع فقر در جامعه باشیم. در روایات داریم که در برخی از سال‌ها، شرایط جامعه به گونه‌ای بوده که فقیری پیدا نمی‌شده که زکات به وی پرداخت شود، اما اکنون متأسفانه شرایط برعکس شده و تعداد فقرا بسیار بیشتر از میزان زکاتی است که پرداخت می‌شود. بی‌شک یکی از دلایل چنین وضعیتی این است که مکانیزم‌های رفع فقر از جمله حذف ربا را به خوبی به‌کار نگرفته‌ایم.

رئیس پژوهشگاه حوزه و دانشگاه در پایان عنوان کرد: اگر در اقتصاد کشوری، ربا وجود نداشته باشد، درآمدهای آن کشور در اختیار مؤسسات مالی غیرمجازی که یک چهارم بازار سرمایه را در اختیار دارند، قرار نمی‌گیرند. بنابراین حذف ربا، باعث افزایش آثار مثبت زکات و زکات فطره در جامعه خواهد شد و وجود ربا هم فقر و فاصله طبقاتی را بیشتر می‌کند.

در گفت‌وگو با رئیس انجمن اصول فقه حوزه مطرح شد

همکاری با علمای اهل‌سنت در موضوعات اصول فقه مقارن

رئیس انجمن اصول فقه حوزه علمیه با بیان این‌که این انجمن در زمینه کاربردی کردن علم اصول فعال است، گفت: برگزاری کارگاه‌های متعدد علمی برای کاربردی کردن علم اصول، مانند کاربرد استصحاب کلی در فقه و کاربرد مشتق در فقه از جمله این موارد بوده و این فعالیت‌ها در ارتباط با کاربردی کردن علوم به‌وسیله اساتید فن مرتبط، انجام گرفته است.

■ **صدور گواهی آموزشی پژوهشی برای ۲۰۰ نفر**

وی عنوان کرد: از دیگر فعالیت‌های انجمن، صدور گواهی آموزشی پژوهشی برای ۲۰۰ نفر از شرکت‌کنندگان در کارگاه موضوع‌شناسی، کاربرد علم اصول در حقوق، تدوین و نشر کتاب‌هایی چون اولویت‌های پژوهشی و تطبیقات الاصولیه فی‌الفقه، کاربرد قوائد علم اصول در فقه، تدوین اصول الفقه فی تفسیر القرآن، تدوین و نشر کتاب شکوه مرجعیت در دو مجلد در سال ۹۴ و تدوین و نشر کتاب سایه بر آفتاب، سرگذشت زندگی مرحوم آیت‌الله بروجردی به‌صورت رمان بوده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدی برگزاری کرسی نظریه‌پردازی با عناوین «اختصاص الجزئیه والشرطیه بغیر القاصر و المضطر» با ارائه استاد قائنی، موضوع‌شناسی، دانشی نو و مبانی آن با ارائه استاد ظهیری، اعتباری یا حقیقی بودن قضایای اصول فقه با ارائه استاد محمدی را از فعالیت‌های دیگر انجمن اصول فقه برشمرد.

■ **همکاری با علمای اهل‌سنت در زمینه اصول فقه مقارن**

رئیس انجمن فقه و اصول حوزه با بیان این‌که اعضای این انجمن با علمای اهل‌سنت در برخی موضوعات اصول فقه مقارن، نشستی برای هم‌افزایی و هم‌فکری بهتر برگزار کردند، گفت: اعضا امیدوارند، بتوانند در دوره جدید فعالیت‌های علمی بهتر و قوی‌تری در ارتباط با اصول فقه شیعه در قالب نشست‌های علمی و انتشار در فضای مجازی برای معرفی و تقویت آن، با دنیای اسلام، اهل‌سنت و مجامع علمی داشته باشند.

■ **برگزاری ۱۲ نشست علمی در دانشگاه‌ها**

وی عنوان کرد: هم‌چنین اعضای انجمن اصول فقه برای فعالیت قوی‌تر، تعامل علمی با بعضی دانشگاه‌ها داشته که برگزاری ۱۲ نشست علمی به‌صورت مشترک با دانشگاه امام صادق علیه‌السلام در موضوعاتی چون اصول فقه و روش‌های نوین فهم نوین متن، قلمرو کاربرد قواعدالاصول، تبارشناسی مسایل علم اصول، چیستی و چرایی اصول فقه حکومتی، خطابات قانونیه و نقش موضوع در استنباط از آن جمه بوده است.

این استاد حوزه برگزاری نشست علمی در زمینه طرح بانکداری اسلامی جمهوری اسلامی با حضور و سخنرانی حجج‌اسلام عباس موسویان و مصباحی‌مقدم را از دیگر فعالیت‌های انجمن اصول فقه عنوان و خاطرنشان کرد: این انجمن هم‌چنین در ادامه فعالیت‌های خود، تفاهم‌نامه‌هایی با بسیاری از مؤسسات حوزوی مانند دفتر تبلیغات اسلامی، جامعة‌المصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله العالمیه، مؤسسه موضوع‌شناسی احکام فقهی و مرکز امور نخبگان و استعدادهای برتر حوزه‌های علمیه، برای برگزاری نشست‌ها و فعالیت‌های علمی و تعامل فکری، امضا کرده است.

رئیس انجمن فقه و اصول حوزه افزود: هم‌چنین اعضای انجمن توانستند در ادامه فعالیت‌ها، بعداز ۵۶ سال از زمان رحلت بزرگ مرجع تقلید جهان تشیع مرحوم آیت‌الله‌العظمی بروجردی، برای اولین‌بار نکوداشت علمی این عالم ربانی را همراه با چهار نشست اصولی، فقهی، رجالی و درایت اجتماعی سیاسی در ارتباط با این شخصیت عملی و مرجع تقلید برگزار کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدی همکاری با کتاب سال حوزه برای ارزیابی و داوری، همکاری با اداره مدارج علمی درباره ارزیابی پایان‌نامه‌ها، دیدار و هم‌فکری با بسیاری از بزرگان حوزه، مراجع تقلید، استفاده از رهنمودهای بزرگان حوزه برای ادامه بهتر کار فعالیت‌های علمی و رفع نگرانی‌های رهبر معظم انقلاب در مورد برگزاری نظریه‌پردازی و تولید علم را از دیگر فعالیت‌های انجمن اصول فقه عنوان کرد.

■ **برگزاری اولین کرسی نظریه‌پردازی**

این استاد حوزه اظهار کرد: در همین رابطه انجمن فقه با مجوز از شورای اعطای علمی حوزه، اولین کرسی نظریه‌پردازی را با حضور کارشناسان و اساتید برگزار کرده است.

وی ضمن قدردانی از زحمات اعضای سابق انجمن و دعوت از اساتید، محققان، پژوهشگران حوزه و دانشگاه در رشته‌های فقه و اصول دعوت برای همکاری، افزود: علاقه‌مندان برای همکاری می‌توانند به دفتر این انجمن واقع در ابتدای بلوار جمهوری، ک ۲ ساختمان انجمن‌های علمی حوزه، مراجع نمایند.